

NYIREGYHÁZA.

Társadalmi hetilap. — Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:
 Egész évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 frt 50 kr.
 Negyed évre 1 frt 25 kr.

Felelős szerkesztő: Társ-szerkesztő:
Dr. Prok Gyula. Sztompák Jenő.
 Kiadó-tulajdonosok: a szerkesztők.

Hirdetéseket és előfizetéseket
 elfogad a kiadó-hivatal: Nyiregyháza,
 iskola-utca 13-ik szám.
 Egyes szám ára 10 krajczár.

Mézők-választás.

Nyiregyháza város képviselőtestülete nem sokára ismét abban a szerencsében részesül, hogy tisztimérnököt választhat.

Ismeretesek ennek az alkalomnak az előzményei.

A múlt nyáron lezajlott általános tisztujtást megelőzőleg köztudomásúvá lett, hogy a város addigi tisztimérnöke állására pályázni nem fog. Ugy is történt. A tisztujtás megejtetett anélkül hogy a tisztimérnöki állás pályázó hiányában betöltetett volna.

A képviselőtestület ekkor belátta, hogy képzett okleveles mérnököt az addigi javadalmazásra nem kap. Mint-hogy pedig a város a mérnöki hivaltalt egy napig sem nélkülözheti, főleg a nyári hónapok folyamán, megbízta a képviselőtestület a polgármestert, hogy egyelőre az állás ideiglenes betöltéséről gondoskodjék, amelynek javadalmazását a végleges betöltésig, illetve a tárgyalás alatt levő szervezkedési szabályrendelet jogerőre emelkedésig havi százötven forintban állapították meg.

Igy sikerült a tisztimérnöki állást ideiglenesen betölteni.

Küzdényi Szilárd azonban, aki a tisztimérnöki állást ilyen ideiglenes minőségben elfoglalta s aki később ezen állásában — már amennyire véglegesítésről választás alá kerülő tisztviselőnél szó lehet, — véglegesített is, mint ismeretes, olyan feltételekhez kötötte ittmaradását, amelyeket a város el nem fogadhatott. Így állott elő azon helyzet, hogy december elseje óta ismét üresedésben áll tisztimérnöki állás, s még ezer szerencse, hogy ez az állapot a téli időszakra esik, s hogy időközben megérkezett a műszaki tisztviselő is, aki legalább a mérnöki hivatalra váró halaszthatlan teendőket ellátja.

A tisztimérnöki állás ekként való üresen maradása tehát ismét az elé a nem kis feladat elé állította a város képviselőtestületét, hogy annak megfelelő betöltéséről gondoskodjék.

Annak idején, mikor a mérnöki állás először került végleg üresedésbe, foglalkoztunk már ennek a hivatalnak nagy jelentőségével, amit különben mindenki elismer. Elmondtuk ugyanakkor a többek között azt is, hogy ez a hivatal csak egy és akkor felelhet meg valójában a reá váró feladatoknak, ha az apró-cseprő, mérnöki szak-

értelmet nem igénylő és csak időt rabló teendőktől teljesen megszabadul. Ha jól emlékszünk, felemlítettük például okéért azt is, hogy ha a város tulajdonát képező valamelyik korcsma-épületen az ajtókilincs megbomlik, vagy az ablaksábrányt az utcagyerekek pajkosságból leverik, hát ezért nem kell mindjárt a tisztimérnököt szalajtatni, hogy a „javítási munkálatok” minőségét és mennyiségét szakértőileg megállapítsa és az „végrehajtása tárgyában” műszaki véleményt és javaslatot terjesszen elő.

Meg vagyunk róla győződve, hogy a mérnöki hivatal feladatai tekintetében ma már így gondolkozik mindenki. Így is kell gondolkoznia, mert bár Nyiregyháza város mérnöki hivatalára a közel jövőben valami nagyobb szabású munkálat megoldása nem várakozik is, — az általános csatornázás, valamint a város-szabályozás tervének immár erősen szükségessé vált elkészítése amúgy is csak vállalat utján lévén helyesen létesíthető, — annyi bizonyos, hogy sok, igen sok és fontos teendő hárul reá. És pedig mind olyan, amely egész embert, egész embernek egész odaadását és tevékenységét igényli

A „NYIREGYHÁZA” TARCZÁJA.

A kisebbik.

Már az rendszerint egy szokott történni. Ahol két leány van a hazná, ott a kisebbiknek sort kell várnia. Várnia kell, míg a nagyobbik férjhez megy. Addig a kisebbik nem számít!

Pedig a kisebbiknek szintén rendszerint nagyon nehezére esik a várakozás. Hisz a bóbé, vagy természete hozza úgy magavai? — szeretne megelőzni a nénet. Avagy ha talán megelőzni nem is, szeretne vele egyszerre célhoz: tőkötőhöz jutni.

Daróczy Gedeonak is két leánnyal áldotta meg a gondviselés. Az idősebbet, ámbar amikor az alább elmondandók történtek, az is alig látott meg tizenkilenc tavaszt, Emmának, a kisebbiket, aki két egész esztendővel volt fiatalabb néjénél, Irmának hívták, az ismerősök azonban csak Irmuczinak nevezték.

Az is gyakori eset, hogy az ilyen két nővér közül az idősebb csöndes, nyugodt, szelid kedélyű, míg a kisebbik eleven, pajkos, mint egy kis ördög.

Daróczyknál is így volt.

Emmának kicsiny kora óta se volt kicsinyített, beczegető neve. Mindig olyan hallgatag, szinte komoly volt gyermekkorában is, hogy még Emmuskának se merte szólítani senki. Mintha attól tartott volna, hogy megsértik vele. Irmuczi ellenkezőleg. Ó maga is mindig azt mondta, hogy jobban szeretett volna fiúnak születni. Azok kedvükre

kifutkározhatják, kihancuzozhatják magukat, neki meg minduntalan azt vetik a szemére, hogy egy leánynak „nem illik” annyira elevennek lennie.

Mikor aztán arra került a sor, hogy Emmát már nyilvános multságokba is elvitették, Irmuczi teljesen elkeseredett a sors azon végzetes rendelkezése felett, hogy neki kellett „kisebbiknek” születnie. Szívesen adott volna az életéből akár négy esztendőt is, hogy idősebb lehessen Emmánál.

Hát még mikor egy-egy multság után kivallatta a néjét, hogy kik voltak ott, hogy mulatott, kiket mutattak be neki, kikkel táncolt? — igazán sirni szeretett volna ha nem szegyelte volna magát önmaga előtt.

Rettenesen hosszúnak tetszett az az idő, a míg várnia kell még, hogy ő is bálba mehessen. Igazi, nagy bálba.

Egyszer, épen a kaszinóból előt, egy gondolat ötlött a fejécskéjébe s a gondolat a nála szokásos gyorsasággal elhatározással érlelődött. Mikor pár percze egyedül maradt Emmával, minden bevezetés nélkül komoly arccal és ép oly komoly hangon azt kérdezte tőle:

— Ugyan te Emma, mond csak: mikor akarsz te férjhez menni?

Emma nagyot nézett a nagy kérdésre, de azért megütődés nélkül kérdéssel felelt a kérdésre:

— Miért letél te most arra kíváncsi?

— Azt ne kérdezd, hanem mond meg őszintén, igaz lelkedre, akarsz-e, és mikor férjhez menni?

Emma már erre nem állotta meg, hogy el ne mosolyodjék:

— És ha nem akarok?

— Akkor eresz meg engem!

No ekkor meg épen elcagagta magát a komoly Emma is.

— Hát csak ez a baj? Hiszen én nem állok az utadban! Csak ki vele, ki az a szerencsés halandó, akit te boldogítani akarsz?

— Azt még nem tudom, — pattant fel Irmuczi — hanem meguntam már a várakozást!

Emma újra visszanyerte komolyságát. — Ugyan kérlek, csak nem gondold őszintén azt amit mondasz?

— Miért ne? — erősködött Irmuczi még tovább is. — En is elég nagy leány vagyok már, hogy komolyan foglalkozzam a jövőmmel.

— Komolyan foglalkozzál a jövőddel? Ezt megint valamelyik regényből tanultad, olyanból, amelyik nem kis leányoknak való!

— Kis leány ide, kis leány oda, én nem vagyok már kis leány, akár tetszik, akár sem. Es meglásd megmutatom, hogy nem vagyok az!

— Nono, csak semmi bolondság, édes kisasszony. Ezt jó tudni. Majd résen leszünk!

— En is.

Ezzel vége lett köztük a tárgyalásnak, amelynek olyan hadüzenet féle ize volt.

Amint hogy az is volt. Mert Irma kisasszony egész haditervet forralt. — Férjhez adja a néjét, mennél előbb, még a farsangon, hogy aztán ő reá kerülhessen a sor.

Hiszen találoan említette fel az eltávozott Küzdényi Szilárd a képviselőtestülethez beterjesztett egyik memorandumában, hogy egy ilyen város tisztimérnöke láblógázva is ezeket takaríthat meg városa javára, míg apró, jelentéktelen dolgok minden haszon és előny nélkül fecsérelhetik el a legbuzgóbb odaadást és munkásságot is.

Epen ezért tartjuk mi felette kívánatosnak, hogy a képviselőtestület szerencse vezérelje választásában.

A pár nap múlva lejáró pályázat elég szép sikerrel kecsegtet. A pályázat meghirdetésénél kifejtett nagyobb körültekintés és a meglehetősen kedvezőnek mondható javadalmazási feltételek több képzett szakember ambícióját költötték fel.

Kétségtelen azonban, hogy ugyszólván teljesen ismeretlen egyének közül kell a képviselőtestületnek tagjainak választaniuk.

Ép ezen körülmény szerfőlött meg is nehezíti elhatározásukat, — ez ok miatt tehát mi sem mondhatunk egyebet, minthogy reméljük a legjobbat!

Közügyek.

— Értekezlet a szocialista mozgalmak tárgyában. Br. Feilitzsch Berthold, Szabolcs vármegye főispánja e hó 8-án d. e. 10 órára értekezletet hívott össze a vármegyében felépült szocialista mozgalmak ügyében, meghíván arra a vármegye birtokos osztályának kiválóbb képviselőit. Az értekezlet a főispán nyitotta meg. Üdvözölvén a szép számban megjelenteket, röviden jelezte, hogy ez értekezletet több oldalról nyilvánult óhajításra hívta össze és különösebb n. pedig azért, mert szükségesnek tartotta, hogy egy ó, mint a vármegye alispánja közvetlen értesítéseket szerzhessenek a vármegyékben fel-tamadt szocialista mozgalom természete és amaz intézkedések felől, amelyeket a birtokos osztály e mozgalommal szemben és an-

nak okai megszüntetésére szükségesnek tart. *Mikecz János* alispán szintén szükségesnek tartja, hogy a hivatalos adatokon kívül magán értesítéseket nyerhessen a hatóság — még pedig a legközelebbi forrásból — a mozgalom természete felől s éppen ezért közzönetét nyilvánítja a főispánnak, hogy az értekezlet összehívása által erre alkalmat adott. Felsorolta a rendelkezésre álló hivatalos adatokból a munkás nép kívánságait: a feles és harmados földek után való úr-dolganak méltányos időben való kívánása, megszüntetése annak a szokásnak, hogy úr-dolgarra és napszámra dobzóval hivattatik össze a nép, a feles számú munkások visszaküldetnek s minden kárpótlás nélkül elvész rájuk nézve az a nap. Kívánják a vasárnapi munkaszünet megtartását, kifogásolják az alacsony napszambékeket, továbbá azt, hogy a cselédek családtagjaitól 15—20 napszámot követelnek és pedig többnyire nagy munka idején és hogy a cselédek családtagjainak kisebb napszámot fizetnek. Ezek azok a sérelmek, amiket az alispán a hivatalos adatokból, mint társadalmi és hatósági uton orvosolhatók figyelembe ajánl az értekezletnek, felsorolván meg a hatóság által idáig tett intézkedéseket is. Többek hozzájárulása után Salamon Tivadar azt indítványozta, hogy minden szolgabírói járásban alakítsanak egy-egy küldöttéget, amely a panaszokat a helyszínen ugy a munkások, mint a munkaadók részéről vizsgálja meg és a lehetőség szerint a kellő megnyugtatóssal szolgáljon. Kállay Rudolf, br. Feilitzsch Berthold főispán, Liptay Béla szóítottak az indítványhoz pártolól, amelyet aztán az értekezlet a magáéva is tett.

— Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Mint értesülünk, e hó második felében, több fontos tárgy elintézése végett, rendkívüli vármegyei közgyűlés fog összehívani.

— Képviselőtestületi közgyűlés. Mint értesülünk, Nyiregyháza város képviselőtestülete január havi rendes közgyűlését a jövő héten pénteken, január 21-dikén délután tartja meg.

„Bessenyei kör“ közgyűlése.

Szerencsés mozzanatnak kell elismernünk zilált társadalmi viszonyaink között annak az alakuló közgyűlésnek lefolyását,

— Azt hárommal is. Tudja kérem, az én lábaim órák hosszat győzik a táncot. — Két táncosnét ferasztottam ki teljesen. . . . Azaz pardon, Emma ónagsága mihamar megköszönte az én örült úgrándozásaimat. Így jártam a Hauser Annuskával is, az utolsó újrakat aztán Kerecsényi Malvinka szívende velem végig.

— Hát maga annyira szeret táncolni? — Szenvedélyesen. Sportot űzők a táncolásból!

— Ritkaság a mai fiatalberek között. Már tudniillik ahogy én a mai fiatalberek táncoló kedvét a mások elbeszélése után ismerem!

Ugy látszik, mintha Irma kisasszony elvesztette volna haditervének fonalát. De ez csak látszat. Azon gondolkozott, míg másról beszélt, hogy az az ügyetlen Emma hogy lehet annyira gyámoltalan, hogy egy ilyen „biztos“ táncos mellett elfárad, a mivel pedig már a második négyest is táncolta. Csak lett volna ő a helyén! Na de majd helyrehozza, amit Emma talán már el is rontott.

A vizitáló fiatalok azonban távoztak, a további „teendőket“ tehát más alkalomra halasztotta.

Ez elég hamar bekövetkezett. Pár napra reá Hauseréknél nagy özsonna volt. Voltak ott sokan, és ott volt Hollósy is, meg Stessel is. Irma kisasszony úgy intézte a dolgot, hogy Hollósyval kettesben megint „tárgyalás alá v:hetete“ a kaszinóbált.

amely a mult szombaton, január hó 8-án a vármegyeház nagy termében Br. Feilitzsch Berthold főispán összehívása folytán lezajlott.

Mintha Szabolcs vármegye és Nyiregyháza városának társadalmi öntudatára ébredt volna, s tiszta világosságban látta volna a mult hibáit, a jelen hézagait és a jövő feladatait melyek e társadalom vállaira neheznek. Az elismerés őszinte hódolatával adózunk a főispán úr óneltóságá felkes buzgalmának, amelyvel meggyőződésünk, hogy a „Bessenyei Kör“ alakuló közgyűlésének látogatottsága, tagadhatatlanul magas színvonalon álló vitája és sikere nem támaszkodik pusztán a főispán hívó szavára, hanem közzükségeknek azon általánosan érzelt parancsára, amely látván a zilált társadalmi viszonyokat és megoldandó feladatokat: szinte belekergette a vármegye polgárságát az alakuló közgyűlés termébe. Különös érdeme ő méltóságának az is, hogy e közzükség parancsát szerencsés diagnózissal megalkapította, s hogy éles látásával a legalkalmasabb pillanatot ragadta meg a társadalom erőinek egyesítéséhez ideális célok megvalósítása végett.

Csaknem szorongásig megtelt a vármegyeház ülés terme délután fél három órára. Ott láttuk a vármegye és szekvárosa társadalmának színe-javát, s szinte jól es tt tapasztalunk, hogy a kör ideális célja a gazda közzöng néhány tekintélyesebb épviselőjét és érdeklődéssel töltötte el.

Az alakuló közgyűlést a főispán ur nyitotta meg a mozgalmat főbb vonásaiban ismertető, s eszmékben gazdag szép beszéddel. Kifejtette a közgyűlés célját, s figyelmébe ajánlotta a nagy számban megjelenteknek, hogy a közgyűlés feladata a megalakítandó „kör“ alapszabályainak megalakítása lesz, s egyuttal gondoskodni arról, hogy a kör tisztviselői egy később összehívandó közgyűlésen megválasszassanak.

Felhívta aztán dr. Prok Gyulát, mint a decz mber hónapban megtartott előértekezlet által megválasztott ideiglenes jegyzőt, hogy az alapszabály tervezetét olvassa föl. Annak megtörténte után hosszabb, s emelkedett szellemű vita indult meg.

Az alapszabályokhoz először Kovács István szólalt föl, s azt indítványozta, hogy a közgyűlés küldjön ki egy szűkebb körű bizottságot az alapszabályok letárgyalása és elfoga-

A toillettekről beszélgetve, megkérdezte Hollósytól, hogy tetszett neki az Emma ruhája.

Hollósy természetesen elragadónak találta. Hanem Irma kisasszony nem annyira a ruháról, mint a tulajdonosáról szerette volna ezt hallani. Először azt gondolta magában, hogy megkérdezi ezt is nyíltan, de idejében észbe jutott, hogy ezzel aligha nem alaposan elrontaná a dolgot. Hát csak inkább a többi táncosnókról kérdezősködött. Kérülő uton akart megtudni valamit.

Hollósyban azonban sokkal több rutin volt, semhogy a többi leányokra mondott véleményéből, vagy bár csak hanghordozásából is valami „okosat“ ki lehetett volna sütni. Más módhoz kellett folyamodni. Minden átmenet nélkül azt kérdezte tőle:

— Volt már maga szerelmes?

Hollósy még csak meg se rezent:

— Oh de hányszor!

— Nem úgy értem. Hanem igazán? Szívből?

— Mindig szívből voltam, valahányszor szerelmes voltam! — felelt meg erre is Hollósy.

— Most is az? (No most!)

— Ez titok, — ha megengedi. Tudja kérem, akármilyen szelevedinek látszom is, ebben az egyben feltétlen diszkrét vagyok még talán magam előtt is! De hát miért érdeklődik ennyire eziránt? tette fel a kérdést Hollósy, Irmuicin valami különös lehangoztástogot verné észre.

dása végett, amely bizottság egy későbbi közgyűlésnek számolna be.

Halasi János üdvözlőlvén az alakuló kört, az alapszabályok ellenében azon aggályának adott kifejezést, hogy túlszéles mederben határozza a kör feladatait, amiknek éppen nagy aránya miatt nem lesz képes felelni. Az alapszabályok átdolgozását javasolja.

Porubszky Pál sok tekintetben osztja Halasi aggályait, s czélszerűnek véli, hogy az alapszabályok tárgyalás előtt kinyomattassanak, és az után foglalkozzunk velük.

Dr. Jósza András a két utóbbi felszólalók véleményéhez csatlakozik.

Sütő József szemben ezzel elfogadja már ezuttal az alapszabályokat, s nem tartja az elődázshoz elegendő öknak a felvett feladatok nagy körét.

Martinyi József úgy is mint az alapszabály szerkesztő bizottság elnöke ügyes beszéddel kel védelmére a megtámadott alapszabályoknak, és sikeresen bizonyítja, hogy a kör működési köre korántsem oly nagy, hogy a sikertelenség fölött előre is kétségbe kellene esnünk. Valamennyi hasonló czélből alakult vidéki közművelődési kör meghaladja kiszabott feladataiban a tárgyalás alatt álló alapszabályokban körülírt célt, s tekintettel arra, hogy a „Bessenyei kör” ha megalakul, nem egy-két év tartamára alakul, s így bőven marad ideje arra, hogy a kifogásolt célokat megvalósíthassa.

Mikecz János hasonló szellemben védi az alapszabályokat s örömmel járul hozzájuk.

Dr. Kállay Rudolf lendülettel beszédben fejezi ki elismerését a mozgalom fölött, s azt kívánja, hogy a „kör” jövőbeni tevékenysége tegye Nyiregyházát Szabolcsvármegye szellemi központjává is. Az alapszabályokat készséggel elfogadják.

Haas Mór szólott még a tárgyhöz, s halájának adott kifejezést a fölött, hogy a kör megalakulása az érdeklődés ily imponans jelentkezésével lehetővé tette.

Ezután a közgyűlés általánosságban és csekély vita után, melyben Halasi János, a

főispán, Mikecz János és dr. Prok Gyula vettek részt — részleteiben is elfogadta az alapszabályokat, s felkérte az elnöklő főispánt, hogy január 29-dikén, szombaton d. u. 2 1/2 órára hívja össze a kör tisztviselőinek megválasztása és az alapszabályoknak a belügy-miniszterhez leendő felterjesztése végett azokat, akik ez ideig a kibocsátandó aláírási íveken a kör tagjainul beiratkoznak.

A közgyűlés ezzel a főispán lelkes élte-tése közben véget ért.

Polgári olv. egyleti közgyűlés.

A nyiregyházi polg. olv. egylet közgyűlését új bérhelyiségében f. évi Január hó 6-án tartotta meg, **Lejfler Sámuel** főgymnásiumi tanár, egyleti elnök vezetése és a tagok élénk érdeklődése mellett.

Elnök mindenként elől üdvözlö az új évforduló alkalmából először itt megjelent tagokat, azután következő, az egyleti életet híven tolmácsoló, tanulságos évi jelentését adja elő:

Mélyen tisztelt egyleti közgyűlés!

„Midőn a munka küzdelmeiben kifáradt férj e falak közé lép, itt nincsen kitéve a vagyonból való kifosztás esélyeinek — hiszen a nyereszkedő játékok igen bőlesen, számúzve vannak helyiségeinkből. Nem remeg az anya azért, hogy férje a helyiségbe érve elveszti, s könnyelműen elfecsérel a gyermekek fenntartására nehéz munka árán megtakarított filléreit, nem remeg a feleség azért, hogy a férj emberi méltóságát lealázó mulatozással kiforgatva egyéni természetéből, indulatosan tér vissza előbb meg csendesen elhagyott tűzhelyéhez . . . nem, mert tudja, hogy e helyiségben nemes szórakozással új erőt merítve még fokozottabb erővel teljesíti családi szent kötelességét.

Ha nem lennék meggyőződve ezen állításom igazságáról, egy pillanatilag sem haboznám a felett, hogy életem nyilatkozatot közzé-képtessak az egylet közgyűlése előtt egyletünk

— Épen azért? Emma! Neked titkaid vannak! Beszélj, mert megöl a kíváncsiság! Édes Emmuczin, no mond, mit titkolsz én előttem?

— Nem árulsz el?

— A világ minden kincséért sem!

— Senkinek?

— Hiszen mondom, hogy soha senkinek!

— Hát megsgom. Azért táncolt velem

Hollóssy, mert Stessellel egy egyzetünk meg!

— Jaj hát Stessel! Édes aranyos Emmu-

kám! Hát csakugyan?

— De aztán ne szólj senkinek, mert akkor én is elárulak, hogy téged mennyire bántott az, hogy Hollóssy velem táncolt!

— Oh engem nem azért bántott. Épen nem! Ki nem állhatom az a Hollóssy. De majd meg is tanítom én! De hát miért titkolóztok annyira?

— Azért, mert Stesselnek még hátra van az ügyvédi vizsgája!

— Hát az olyan nagy dolog? És én még addig várjak?

— Mire, vagy kire? Hollóssyra?

— Elhallgass azzal a híres táncossal! No hiszen jönne csak velem egy szuperra! Majd kifárasztanám én!

— Lehet még rá alkalmas! De most jó éjszakát!

Irma kisszony azonban még sokáig nem aludt el, álmában meg épen Hollóssyval táncolt egy vég nélküli szupert és reggel, mikor felébredt, már nem találta annyira gyűlöletesnek.

Sőt!

Es ha az a terve nem sikerült is, hogy nénjét meg azon a farsangon ferjéhez adja, sikerült az a másik, az a későbbi, hogy a következő farsangon egyszerre váltottak jegyet: Emma Stessellel, ő meg Hollóssyval!

Véga.

mvoltáról s nem tudnék meghajolni oly bizalom előtt, mely csökélységemet ismételtlen ennek élére állítani sziveskedett.

Ezen minden egyet tagjainak egyéni szabadságát legkevésbé érinteni akaró szándékkal kell, mindamellett kell megjegyznem azt, hogy még sem tapasztalok oly meleg érdeklődést és közreműködést a testületben, mint azt valóban remélnem lehetne. Pedig az eszközök kellő arányban állanak rendelkezésünkre. Kényelmes helyiség, megfelelő kiszolgálás, másféle r kötetet meghaladó könyvtár százkba kerülő szépirodalmi és napi lapok állanak rendelkezésünkre.

A pénzüri adatok szerint az egylet bevétele kitesz 1904 frt 40 kr. kiadása pedig 1761 frt 71 kr. összes vagyona pedig 1591 frt 5 kr.

Ki van zárva minden bekétronló politikai torzalkodás vagy korteskedés és csak egy czél lebegett e testület élére eddig állított tisztviselői kar előtt: A közművelődés emelkedésének szolgálata s ezzel szerény társadalmi életünk emelkedése s a hazafiai erények független ápolása.

Legyen szabad reménylenem, hogy mindinkább megelégedik minden polgárláram szivében azon meggyőződés, hogy egymást megismerni s a kölcsönös érintkezés által megbecsülni is e közös találkozó helyen nyílik a legjobb alkalom, hogy az igaz művelődés terjedése legerősebb gátat emel a társadalomban felburjánzani erőlködő ferdeségeknek és jogosulatlan elégedetlenségeknek; legyen szabad reménylenem azt, ha nem is az én csekély közreműködésem mellett, hogy az egylet helyisége az arra alkalmasnak kinálkozó naplementi órákban jobban és népebben megtelik, mint a kávéházak búzós és leggyakrabban erkölcsi romlottságot szülő legköre.

Ezen elnöki jelentés után kezdetét vette az általános tisztújítás. Mután nem kéretett szavazás az egylet élén álló tisztikar egyhangú felkiáltással következőleg alakítottat meg: Elnök: **Lejfler Sámuel**, titkár: **Ruzsa Endre**, pénztárnok: **Barkóczy Barna** és könyvtárnok: **Stoffan Lajos**. Megválasztottat továbbá a 18 választmányi tag; és pedig: **Király Sándor**, **Orsovszky Gyula**, **Bencs László**, **Békeffy László**, **Déry Dániel**, **Májerszky Béla**, **Horváth Gyula**, **Pászár István**, **Boóczó Lajos**, **Markó Mihály**, **Stoller Ferencz**, **Dr. Meskó László**, **Dr. Prok Gyula**, **Barzó Pál**, **Ruhman Endre**, **Jánószky Endre**, **Szilágyi János**, **D. Gaál Gyula**. Pótagokul: **Csernik András**, **Szmolár István**, **Dömötör György** és id. **Hibány Dániel**. Végeztél indítvány folytán határozatba ment a batyusbálnak a megtartása.

Nyiregyházán, 1898. január 12.

Közl:

Ruzsa Endre egyleti titkár.

A város zászlója.

A másfél év előtt lezajlott milleniumi ünnepségek közepette Nyiregyháza város finom érzékű lelkes hőigyei elhatározták, hogy a város részére egy *diszlobogót* készíttetnek.

Báthly Barnáné urnó elnökiele alatt csakhamar meg is alakult egy bizottság, amely a lobogo készítéséhez szükséges összeg előteremtése czéljából gyűjtést rendezett. A gyűjtés rövid idő alatt 588 frt 38 krt. eredményezett.

A gyönyörű himzessel kidolgozott nehéz selyem lobogó költségeit azonban az első gyűjtés eredménye, mely annak idején a helyi lapokban tételesen is közzététetett, nem fedezte teljesen, amennyiben még 157 frt 50 kr fedezetlen hiány mutatkozott. Az ezen hiány fedezésére szükséges összeg gyűjtését **Mann Józsefné** urnó vállalta magára, aki igazán fáradságot nem ismerő buzgalommal meg is szerezte a hiányzó költségeket.

A város diszes lobogója tehát már készen van s pár nap múlva át is adják a városnak.

— Csak úgy kérdeztem! — felelt engemolkozva nagyon is egyszerű tervének sikertelensége felett.

Hollóssyra olyan különösen hatott ez a hang: Csak nem . . . ?

Idején valónak látta, hogy megelőzze a további fejleményeket, amelyek felől pedig ő is tévedésben volt. Arra kérte Irmát, zongorázon valamit. Azokból a szép magyar dalokból. De Irma erre nem volt hajlandó. Hadd játsszon inkább Emma. Ő szebben, igazán érzéssel játsza a hallgatókat.

A többieknek is tetszett az eszme, de Irmát annyira bántotta a kudarcz, hogy alig szólt aztán valakihez. Hollóssyt meg épen kerülte.

Még otthon is folyton azon járt az esze, hogy miképen is tudta volna hát Hollóssyból kitűnni a valót. Egészen megharagudott rá, amiért olyan könnyen tuljárt az eszén. Szinte meggyűlölte.

Mikor lefeküdt, se hagyta elaludni az az izgatottság. Mindig azon tűnődött, hogy hát akkor miért táncolta a második négyest, meg a szuper egyharmadát Emmával? Addig hánykolódott ágyában, míg egyszer csak Emma megszólította:

— Hát neked mi bajod?

— Semmi; csak nem tudok elaludni! Aztán meg úgy szeretnék valakit megcibálni!

— Ugyan kit?

— Nem bánom én akárkit. De legjobban azt a Hollóssyt!

— Hollóssy? Mit vétett neked Hollóssy?

— Nekem semmit. De neked!

— Nekem? Mivel?

— Azzal, hogy miért táncolta veled a második négyest, meg a szuperból egy csomót, ha nem szeret?

— Nos hát ha épen tudni akarod, épen azért?

Itt közöljük végül a Mann Józsefné urnó gyűjtésének eredményét, azon hozzáadással, hogy adakozó urnók részére ez uton is hálas köszönetet nyilváníttja a bizottság.

Adakozni szivesek voltak a következők urnók:

Báthy Barnáné, Flegmann Lipótné, Korányi Luréné 5—5 frt, Joba Elekné, Ruzsonyi Pálné, Halasi Jánosné, Martinyi Józsefné, Löffler Sámuelné, Csapkay Jenőné, Hörváth Gyuláné, Mészáros Ferenczné, Olah Gézáné 1—1 frt, Novák Gyuláné 2 frt, Simkó Józsefné 1 frt, Murányi Gézáné 1 frt, Csázik Péterné 2 frt, Péchy Pálné, Saary Sándorné, Koczkó Lászlóné, Menyhart Amália, Sexty Gyuláné, Bleuér Samuné, Glöck Dávidné, Újfalussy Zoltánné, Szabó Lászlóné, Nádosy Emilné, Kün Mátyásné 1—1 frt, Özv. Hegedűs Edéné 2 frt, Guttman Henriké 1 frt, Morgenstern Dezsőné 2 frt, Palicz Jánosné 1 frt, Nikelszky Sámuelné 1 frt, Széll Mihályné 2 frt, Leveleki Májerné 2 frt, Hartstein Antalné, Dr. Hoffmanné, Weinberger Arthurné, Zinner Jenőné, Hoffmann Beláné, Bölcsházy Vilma 1—1 frt, Zucker Henriké 4 frt, Deutsch Gézáné 2 frt, Lederer Ignáczné 1 frt 50k r, Lázár Kálmáné, Klár Gusztávné, Trajter Lajosné, Szikszay Pálné, Kubassy Arthurné, Megyery Gézáné, Palicz Lajosné 1—1 frt, Palicz Lajosné 50 kr., Szeszich Lajosné 50 kr., Br. Feilitzsch Bertholdné 5 frt, Mikecz Jánosné 1 forint, Kovács Elekné 2 frt, Burger Mihályné 2 frt, Haas Mórné 1 frt, Dr. Rosenberg Emilné 1 frt, Bodnár Istvánné 3 frt, Kállay Andrásné 3 frt, Stern Jenőné 1 frt, Maurer Károlyné 1 frt, Flegmann Jenőné, Geduly Henriké, Bartholomaeidesz János 2—2 frt, Kovács Teréz, Leövey Elekné, Kovács Gyözöné, Haas Ignácné 1—1 frt, Kovács Bella 2 frt, Kovács Gerőné 1 frt, Fried Dánielné 3 frt, Bencs Lászlóné 2 frt, Popp Györgyné, Eötvös Pálné, Szohor Pálné, Dr. Flegmann Sándorné, Fejér Imréné, Maurer Lászlóné 1—1 frt, Klár Mártonné 2 frt, Korányi Endréné, Harts ein Sándorné, Lichtman Dezsőné, Özv. Nádosy Lajosné, Leveleki Mórné, Irján Etelka, Gonda Józsefné, Mihajlovich Alaxandra 1—1 frt, Schlichter Gyuláné 2 frt, Mijszky Barnáné, Kovács Károlyné, Scholz Adolfné 1—1 frt, Barzó Mihályné 2 frt, Klár Dávidné 1 frt, Gröz Mórné 1 frt, Májerszky Beláné 2 frt, Okolicsányi Gézáné 2 frt, Zoltán Imréné 1 frt, Járossy Sándorné 1 frt, Gröz L. H.-né 2 frt, Dr. Haas Emilné 1 frt, Dr. Ferlicska Kálmáné 2 frt, Kovács P. Pálné, Eltscher Simonné, Pauer Vilmosné 1—1 frt, Vojtovics Bertalané 2 frt, Dr. Konthy Gyuláné 1 frt, Somogyi Gyuláné 2 frt, Fodor Zoltánné 1 frt. Összesen 157 frt 50 kr.

Hirek.

„Kronika.”

Az új évben egy újítást honosítunk meg lapunkban.

Egyik távolban lakó jóbarátunk, vagy mint ő nevezi magát: „külmunkatárs”-unk indítványára és buzdítására elhatároztuk, hogy ezután az egyes hónapok eseményeit a következő hónapban megjelenő első számunk „Tárcza” rovatában „Kronika” czimmel tréfás hangu versben énekeltük meg, azaz jobban mondva énekeltetjük meg azon munkatársainkkal, akik a verselésben járatosok.

Ebbeli szándékunk a jövő hónapban megjelenő első számunkban kezdjük megvalósítani.

Részletes tájékoztalás az ugyanakkor megjelenő „Programm” szolgálat, — miért is itt csak annyit említettük fel, hogy mintál a fővárosi napilapok vasárnapi számaiban különböző címek alatt divatba jött verses krónikák szolgáltak, amivel tehát azt is elismerjük, hogy az eszme felvetése tekintetében eredetiségre sem mi, sem a mi szeretetreméltó és

lapunk sorsa iránt a meszsze távolból is meleg érdeklődést tanúsító külmunkatársunk, nem tartunk számat.

— **Pium desiderium.** Akinek olvasóink közül különösképpen tünhetett fel a múlt héten megjelent s ez évben első számunknak azon jelzése, hogy „II. évfolyam. 1. szám.” Mert hiszen lapunk csak az elmúlt év október havában indulván meg az „I. évfolyam” tulajdonképpen csak az ez évi szeptemberi utolsó számmal érte véget. Szepten kérjük, méltóztatassanak ezt a kis „pium desiderium”-ot megbocsátani, annál is inkább, mert mi is csak a lap megjelenése után vettük észre, aztán meg azért is, mert ez már így szokás a hirlapoknál. Még az „Országos Hirlap”-(ok)-nál is egész évnek számít a csonka első év.

— **Katonai látogatás.** Perczel József debreczeni honvéd dandárparancsnok az 5-ik honvéd-huszárezred itt állomásozó osztályának megszemlélése czéljából tegnapelőtt Nyiregyházára érkezett.

— **A városi mérnöki állás betöltése.** Az üresedésben levő városi tisztmérnöki állásra meghirdetett pályázat határideje e hó 15-én jár le. A pályázat széles körben való meghirdetése és a megállapított kedvezőbb fizetési feltételek következtében többen érdeklődnek az állás iránt, mint az előző alkalommal történt. A pályázni óhajtó mérnökök közül néhányan személyesen is eljöttek Nyiregyházára, hogy az itteni viszonyokat közvetlenül megismerjék, s magukat a város ügyeit vezető férfiaknak előzetesen személyesen is bemutatassák. A választás napja még nincs megállapítva.

— **Villamos világításunk híre.** A múlt héten pénteken Vác városának három kiküldöttje, dr. Zechmeister János polgármester, dr. Freysinger Lajos királyi közjegyző és a váci hengermalom igazgatója járt Nyiregyházán az itteni villamos világítás tanulmányozása czéljából. Vác városa szintén be akarja rendeztetni a villamos világítást, mivel itt azonban ezt ténnek, előbb alapos tanulmányozás tárgyává tették a kérdést. — Nyiregyháza ugyan kissé távol esik Vácztól, úgy hogy közelebb is találhattak volna olyan várost, a hol már a villamos világítás be van rendezve, ámde az itteni világításnak a híre, úgy a jóság, mint különösen a közvilágítás olcsósága miatt úgy látszik messze földre eljutott. (Nemrégiben Mostar boszniai város polgármestere is elkérte a villamvilágításra vonatkozó szerződés egy példányát.) Az itt járt kiküldöttek alaposan tájékoztatták magukat a legapróbb részletekig. Megtekintették az áramfejlesztő telepet is, este pedig, bár a közvilágítási naptár szerint mostanában csak „félvilágítás” van, az üzemzetőség felgyújtatta az összes utcai lámpákat, hogy a teljes közvilágítást is bemutatassák. A kiküldöttek a látottak és hallottak felett ismételtlen teljes elismerésüknek, sőt több tekintetben elragadtatásuknak adtak kifejezést.

— **A nőegylet tea-estélye.** A nyiregyházi nőegylet este tartott meg az ág. hitv. evang. központi elemi népiskola dísztermében és mellékhelyiségeiben. Az estélyt a tea-estélyeken szokásos fesztelen jókedv és kedély jellemezte. A mulatság, melyen megjelent báró Feilitzsch Berthold főispán is nevével, igazán kiválóan virradtíg tartott, mert még reggel 6 óra felé is ugyancsak ambícióval jártak az utolsó csárdás. Ezen a táncos mulatságon is érezhető volt azonban, hogy Nyiregyháza mennyire szegény tánczó fiatal emberekben. A tea-estélyen jelen volt fiatal emberek is szinte önfeláldozásig menő fáradhatlanságot voltak kénytelenek kifejtieni, hogy a szebbnél-szebb táncosnők mindenikét megtáncoltassák. A mulatság sikerének nagy része a háziasszonyi tisztet teljesítő urnók érdeme, akik lekötözött szívességgel gondoskodtak arról, hogy a jelen voltak ne csak a szellemiekben, de az anyagiakban se szen-

vedjenek hiányosságot. Amint hogy a gazdag buffet mellett nem is szenvedtek. — A jelen volt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítanunk: Asszonyok: *Bégányi Ferenczné, Bencs Lászlóné, Diószeghy Zoltánné (Ö-Felértő), br. Feilitzsch Bertholdné, dr. Flegmann Sándorné, Fodor Zoltánné, Geduly Henriké, Haas Ignácné, Horkovics Sándorné (Kis-Léta), Joba Elekné, Keresztessy Istvánné, Klár Gusztávné, dr. Konthy Gyuláné, dr. Korányi Endréné, dr. Kovács Elekné, dr. Leövey Elekné, Mann Józsefné, Özv. Maurer Károlyné, dr. Manrer Lászlóné, Mikecs Gyuláné, Özv. Molnár Pálné, Nádosy Emilné, Rónay Jenőné, Surányi Imréné, Szeszich Lajosné, Török Lászlóné és dr. Trajter Lajosné.* — Leányok: *Báthy Berta, Bégányi Ilonka, Bencs Etelka, Horkovics Aranka, Josa Andrea, Májerszky Nellike, Maurer Irénke, Mikecz Margit és Ilona, Molnár Olga és Matild, Nádosy Erzsike, Szeszich Emma, Trajter Anna, Turmász Amália és Zoltán Margit.*

— **Halálozás.** Dr. Mezőssy Bélát, a nagykallói választókerület orsz. képviselőjét súlyos csapás érte. Kis fiaeskája István, alig nyolcz hetes korában elhunyt. A gyászestet közpinte részvételt kelt a közszeretetlen álló képviselő nagyszámu jóismerősei körében.

— **A polgári olvasó egyesület bálja.** A nyiregyházi polgári olvasó egyesület bálját, mely a farsangot legsikerültebb mulatságai között szokott helyett foglalni, mint ertésülünk február 19-én tartják meg. A rendezőség most van alakulóban.

— **A szombati „közvacsora.”** A helybeli izr. jótékony nőegylet mulatságai tudvalevőleg a farsang legsikerültebb mulatságai közé tartoznak. Egy erősen érezhető hiányosságuk azonban különösen az utóbbi években rendszerint meg volt s ez a keresztény családok távolmaradásából állott. Pedig ha valahol, úgy Nyiregyházán lehet joggal elmondani, hogy a felekezeti különbség nem képez választófalat a társadalmi életben. És a két helybeli nőegylet mulatságaiban meg is ennek ellenkezője volt észlelhető. — Az előjelek után itélve, most ledőlnek a választófalak a farsang mulatságaiban is. — A keresztény, vagy jobban mondva általános jótékony nőegylet mulatságaiban ép úgy, mint az izraelita nőegyletében, amelyet szombaton tartanak meg a „Korona” termeiben „Közvacsora” czim alatt s amelyen meg egy részt keresztény „pinczernők” is szolgálnak fel, addig másrészt a keresztény fiatal emberek is tömegesen szándékozik résztvenni.

— **Jelmez-estély.** A nyiregyházi jótékony nőegylet az idei farsangot egy „kolosszális” mulatsággal szándékozik berekesztieni. Farsang utolsó estélyen „Jelmez-estély”-t rendez a „Korona” termeiben. Pár év előtt egy szűkebb körű társaság a főgimnázium dísztermében már rendezett hasonló mulatságot, melynek kedves emlékei még igen élénk emlékezetében élnek mindazoknak, akik abban részt vettek. Az eszme most is általános tetszésre talál. Már is sokan tervezetik, hogy ki milyen jelmezben vegyen részt benne. Nem frázis tehát, ha azt mondjuk, hogy a „mulatság sikere biztosítva” van.

— **A református daletély.** Anyagilag sikerültnek, erkölcsileg pedig fényesen sikerültnek mondható az a daletély, mit a nyiregyházi ev. ref. makedvelő dalársaság f. hó 8-án az ipartestület szentmihályi-utcai székházának dísztermében rendezett. Második nyilvános fellépése volt ez az ifjú egyesületnek, mégis a ki jelen volt ez estélyen, azon családásban ringaltta magát, hogy egy régebbi idők óta fennálló énekkartól halja azokat a szebbnél-szebb darabokat, mik ez estélyen elhangzottak. Az estély különben 1/2 óraorok vette kezdetét, a mikorra a közönség teljesen betöltötte az izélesen berendezett nagy termet. A „Balatoni nóták” volt a műsor megnyitó darabja. Szabályos, kellemesen összhangozó előadás, az idő s a zenei jelzések pontos betartása jellemzik e darab előadását. A

közönség sűrű tapssal nyilvánította tetszését az előadott darabért. — Ezután következett *Bán Lajos* ur szavalata, ki e alkalommal Jókai Mór „Török világ Magyarországon” cz. regényének „Béldi Pál halála” című részletét adta elő. Az énekezők urnak ez volt a második szavalata a nyiregyházi közönség előtt. A szavalat a jelenvolt nagy közönség egyhangú véleménye szerint elragadóan szép volt. Már maga a darab ügyesen volt megválasztva. E részlet telve van megmérhetlen sok fájdalommal. A börtönben sinlődő, de hazája nyugalmáért önnön családját áldozatul hozó Béldi; az anyni nélkülözést, sanyargatást kiállott nő, a hitves, ki sem esdő, könyörgő szavával, sem hulló könyveivel nem tudja ferjét adott szavának megszégyesére bírni; — szinte megszemélyesítve elé állott a közönség előtt e szavalatban. A közönség három ízben hivta vissza a szavalót az emelvényre. Ezután következett egy remek kis népdal csoport. Meglátszott különben e darab előadásánál a dalosok nagy legkötődtek az elfogultságot, mi a megnyitó darabnál még kis mértékben érezhető volt. Pom-pásan sikerültek a többi darabok is. A közönség mindenik számot megismételte a dalosokkal. A műsornak egy száma. Murányi Géza úr szavalata elmaradt. Sajnálattal adta tudtul az énekvezér, hogy a szavaló úr beteg s még nagyobb sajnálattal vette tudomásul a közönség. — Véget érven a műsor 3,10 órák, az asztalok és székek gyors kezek által pillanatok alatt eltávolították a teremből s teljesülve lett a hajosabbnál-hajosabb és szebb leányok óhaja: kezdetét vette a tánc. Repültek a párok. Elégülten mosolygott a mamák, derült kedéllyel keczangatták poharaikat a papák. Az első négyest nem kevesebb, mint 84 pár táncolta. Vig kedéllyel mulatott mindenki csaknem kivirradtig. Négy óra volt már, a mikor a közönség oszlani kezdett. A mulatóság 5 óra körül ért véget. A bevétel hálommaszint 156 frt, kiadás 120 frt s így a tiszta jövedelem 36 frt.

— **Közönség nyilvánítás.** A helybeli jótékony nőegylet által január 8-án rendezett thea-estélyen felülfizettek: báró Feilitzsch Berthold főispán 6 frt, Groák Ödön 3 frt, Haas Ignác 1 frt, Bleuer Sámuel 5 frt, Csapka Gyula, dr. Flegmann Sándor, Benes Lászlóné, Jóna Elek, Klár Gusztáv, Korányi Endre, Török László, Diószeghy Zoltán 1—1 frt, Häuffel Lajos 2 frt, Szamuely Barna 2 frt, Weinberger Arthur 3 frt. Összesen 30 frtot. Ezen felül a pénztárnál a bevétel kitétt 163 frtot. Az összes bevétel tehát 193 frt. Fogadják a felülfizető urak és urnők, ugyszintén Benczi Gyula zenekarvezető, mint a ki a kialakított zenedíjából a jótékonycélú iránt való tekintetből 10 forintot elengedett, a nőegylet elnökségének köszönetét.

— **Adomány.** Az elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmából Rothman Arthur ur a nőegylet árvaháza részére 10 hektoliter lisztet volt szives adományozni, mely adományért ezután is köszönetét nyilvánítja a nőegylet elnöksége.

— **Nyiregyháza nagyszülőltje.** Ma már minden valamire való városnak van legalább is egy nagyszülőltje: Olyan akiről mindenki tudja, hogy született, még pedig ott, abban a városban, amelyet pusztán születése által olyan kiváló szerencsében részesített, hogy halála után, vagy még életében legalább is emléktáblával jelölhesse meg az ő szülőházát, megfélelő ünnepeképp közepette. Nyiregyháza eddigelé sajnosan nélkülözte „nagyszülőlt”-jét. Másfél század kevének is bizonyult volna ilyen nagyszülőlt születésére, ha *Kósa Lajos* a „vegetáriánus költő és Magyarhon apostoli szentje” időközben meg nem születik és nem Nyiregyházán születik. De ő megszületett és itt született. Nyiregyháza most már boldog lehet. Meg van a ház, amelyet emléktáblával megjelölhet, csak meg kell keresni, hogy melyik az? Legalább erről tanusodik a „vegetáriánus költő stb.” levele, amelyet Benes

László polgármesterhez intézett, s amely egész terjedelmében eként hangzik: „Nyiregyháza, 898. jan. 3-án. Tekintetes polgármester úr! Alólírott Nyiregyházi születésű volt Szeged, Sopron, Pozsony és H.-Szoboszló város mérnöke, utóbbi helyen a jó Isten menykővet sujtatott lábaim elé, s ezen perczben elvette nőmet és 17 éves leányomat, s én meg 7 hétig nyers fűven táplálkoztam barom gyánánt, utóbb jó Istenemmel való találkozásom folytán ez meg lón változva most mindent ehetek főve csak marha húst nem, utamba Lucifer kísér 40 ördögével szent földre s onnan Amerikába óhajtok menni Isten rendelete szerint, pozsiból élnek hanem a sötét lelkű népek ezen a téren üldöznek, meg kegyerem sem tudom s ezek végett meg keresni. S ezen elősorolt utat pedig hogy Luciferrel kissé erős legyek legalább 6-tod magammal kell tennem. Miután én Nyiregyháza városát születésem folytán 2-ik Jeruzsálemi szent földé fogom avatni, s ugy kötelességem engem ezen születési helyem Tekintetes Tanácsa által a városi kaszájából mint Magyar honi apostoli szentet segélyezni, de irtam a dicsőségeseen uralkodó királyomhoz is, s ezen felül a magyar kormányhoz és nevezetesebb egyénekhez, s ezért miglen adományával engem itten megtisztelnek itt fogok e hó 15-kéig maradni, kérem kegyeskedjék engem s ezen költséges utamba támogatni. Egyébként van nekem itt 1 ingó óram 1 írő politurosz asztalom egy díszes kialakítású diványom két káros székekkel s egy falon függő jó nagy tükör és egy néhány saját kezű munkám a mit mérnöki koromban rajzoltam ha ezen darabokat óhaját a város bonifikálni külön egy száz forintai hajlandó lennék a városnak archivumba való elhelyezése végett tulajdonába bocsátani, s egyben nem kell mondanom hogy ezen daraboknak halálom után mesés ára lesz. Tekintetes polgármester urnak és Tanácsának alázatos szolgálója *Kósa Lajos*, vegetáriánus költő Magyar hon apostoli szentje. Engem levelemat sziveskedjék megőrizni mert halálom után ez erekiye gyánánt fog szolgálni és 100000 frtot fog érni.”

— **Hulló Levelek.** E czim alatt *Ujlaky Vilma*, egy elhunyt evang. ref. lelkész költői lelkületű ifjú leánya bocsátja közre költeményeit. Bevalljuk, hogy sem a szerzőt, sem a költeményei közül azokat sem, amelyek eddig elszórtan a miskolci és más vidéki lapokban, valamint az „Ország Világ”-ban jelentek meg, nem ismerjük. — Azt hisszük azonban, hogy a Lévy József neve, aki a kissaszonyti költeményeinek nyilvánosság elé bocsátására buzdította, elég biztosíték arra, hogy az előfizetők várakozásukban csalódnai nem fognak. Az előfizetési telhívás ekként hangzik: „A mákor életem kora tavaszán, egy benső vágyam engedve, első verseimet megírtam, távolról sem gondoltam arra, hogy azok valaha napvilágot lássanak. És csakugyan az első tudtomon kívül jutottak nyilvánosságra, s nekem meghozták az első tiszta örömteljes meglepetést, a melyet soha sem mertem volna reményelni. Azon időtől aztán, ha az életnek gyöngye erőmet meghaladó küzdelmében kifáradtam, vigasztalásra volt szükségem, oda menekültem az én külön világomba, mely egyedül nyújthatott enyhülést, s egy-egy szerény költeményben fejeztem ki szívem, lelkem érzelmeit. Ezek közül több meglelt már helyi és más vidéki lapokban, valamint egyik fővárosi lapban is, de nagyobb része meg kéziratban van. A t. olvasóközönségnek, meglelt szerény műveim iránt, — melyek között prózában írt elbeszélések is vannak — tanusított jóakarata, azon gondolatra vezérelt, hogy költeményeimet egy kötetbe gyűjtve, a meg kéziratban levőkkel, saját alá adjam. Kötetem „Hulló Levelek” czim alatt, márczius végén fog megjelenni. — Kérem tehát mindazokat, kiket egy egyszerű nő lélek kedélyvilága érdekelní tud, vagy a kiknek jóleső érzést okoz ha másoknak örömet szerezhetnek, hogy 2 korona (vidékre a posta szétküldéssel 2 korona 20 fillér) előfizetési díjat, vagy esetleg a gyűjtött aláírókat hozzám (Miskolcz, Hu-

nyad-utca 41. sz.) legkésőbb márczius 1-ig beküldeni kegyeskedjenek.

Miskolcz, 1897. december hóban.

Ujlaky Vilma.

Az előfizetési pénzeket szerkesztőségünk is szívesen továbbítja s előfizetheti *Dr. Bartók Jenő* helybeli ev. ref. lelkész úrnál is.

— **A szénkéneg-szükséglet fedezése.** Darányi Ignác földmívelésügyi m. kir. miniszter a szénkéneg-szükséglet fedezhetése czéljából a következő körrendeletet intézte a szénkéneg-raktárak kezelőihöz: A szénkéneg-szükséglet fedezése körül szerzett tapasztalataim arról győztek meg, hogy a szőlőbirtokosok a szőlőik gyérítésére szükséges szénkéneget az illető raktárnál rendesen abban az időpontban rendelik meg, a mikor a szénkéneget nyomban fel is akarják használni. Ennek következtetésében a szénkéneg-raktárak is szénkéneg-szükségleteiket szintén csak közvetlenül az illető szénkénegelési időszak elején jelentik be. Így aztán az a helyzet áll elő, hogy oly nagy szénkéneg-mennyiségről kell az utolsó pillanatban gondoskodni, a melyre előre számítani vagy következtetni nem lehetett. Ez egyrészt tetemesen drágítja a beszerzést, másrészt a raktáraknak a kellő időben szénkéneggel való ellátását vagy nagyon késlelteti, vagy az illető szénkénegelési időszakra egészen lehetetlenné teszi. Hogy ennek jövőre eleje véttessék s abban a helyzetben legyen, hogy a szénkénegelési időszakra szükséges szénkéneg-mennyiségről kellő időben tájékozást szerezvén, a szénkéneg beszerzését az illető szénkénegelési időszakra biztosíthassam, ezennel kijelentem, hogy ezentul csak az a szőlőbirtokos számíthat szénkéneg megrendelésének teljesítésére, a ki: 1. tavaszi szükségletét az alkalommal kivételesen 1898. évi január hó 1-ig, jövőre pedig legkésőbb a tavaszi gyérítési időszakot megelőző év decz. hó 1-ig; 2. őszi szükségletét legkésőbb ugyanazon év május hó 1-ig annál a raktárnál, a melyből a szénkéneget átvenni kívánja, előjegyezletti.

Színház.

Mielőtt beszámolnánk a mult hét színházi eseményeivel, őszinte örömmel konstatáljuk, hogy immár van színházi közönség, nemcsak színész-pártolóból, avagy unaloműzésből, hanem szórakozás-, élvezet-keresésből is elrándulnak a színházba. Deák Péter színtársulatának itt működéséről végre tudomást szerzett a város.

Szerdán „Garasos alispán”. Akik ismerik a darabot, tudják, hogy egyszerűen elolvasva is élvezetet nyújt s kevés fáradsággal hatást lehet elérni vele. Nos hát ezt a kevés fáradságot kötelességtudó színészeink nem sajnálták és jól mulattatták az összegyűlt pezi kis közönséget. Hogy neveket is említsünk, *Nagy Mari*, *Zoltán Ilonka* és *Arkosiné* a hölgy-szerepekben; — *Németh*, *Szalóky*, *Krémer* és *Kömley*, a színlapon feltüntetett férfi-szerepekben mozogtak tőlük telhető ügyességgel.

Csütörtökön: Délután (ünnepp-nap lévén) gyermek-előadásnál a jó öreg „*Fala rosszá*”-t adták. Ezt a darabot már vagy színészektől, vagy műkedvelőktől, de mindnyájan láttuk, úgy hogy a darab kifogástalan, sima haladásnak felemelítésén kívül másról említést tenni, szőszaporítás volna.

Este: *Rocambole*-t, a párisi csavargót láttuk, melyet ugyan népies színműnek deklarált a színlap, de szórnyűbbnél szórnyűbb mozzanataival bármely rémdrámával szemben felveheti a versenyt. Ez az este határozottan a *Krémer Sándor*-é volt; — alakításában a cinikus, degoutant, szennyes lelkű gaz, hajmeresztő hüggel volt megragzolva. Bűntársá *Németh János* mint Sir William, sötét szerepét fényesen interpretálta. A hölgy szereplők játéka csak elősegítette az előadás sikerét; *Arkosiné Zoltán Olga* és *M. Nagy Mari* igazán kitétek magukért, kivált ez utóbbi a fia

védő és a gazembert gyűlölő anya dilemmájában.

Pénteken, fél helyárrakkal: a „*Három Kázmér*” adatott. Szép közönség mulatott Beóthynek ezen a színes, ötletes bohóságán. *Tarnay Leonát*-i valósággal dédelgette a nézőtér, minden jelensége után ropogott a taps. *Kömley* mint California csillaga, teljes igyekezettel azon volt, hogy a maga számára is kaparítson a közönség osztatlan tetszéséből, mely Tarnaynak szólt. — *Szalóky Deszö* egy kissé erősen nyomott krétával rajzolta Gelb Salamont. Aszalay Elvira, *Némethné* megneveltetett mindenkit kis kutyájával.

Szombaton: Furesa háboru. Az előadás szorosan a darab címéhez ragaszkodott — furesa háboru háboru volt. Zell és Genece urak aligha irták 3 felvonásos víg operettejüket vidéki színtársulatok számára. Hiszen ez az előadás egész kincsés bányáját igényli a díszleteknek, a kosztümöknek, és egész légióját a háttérben staffázként mozgó népség katonaságnak. *Tarnay Leona* minden ügyessége és kedvesége, *Szalóky Deszö* karakterisztikus játék-modora, mely különben mindig hatást ér el nem voltak képesek a darabot megmenteni. Egész este háromszor szólt a taps. Egyszer Tarnay Leonát jutalmazták Violettajáért, egyszer *Kömley Gyula* kupléját ismételtette meg a jó akarat, és végül *Zoltán Ilonka* tiszta úde hangjai provokálták a tetszészajt.

Vasárnap: Gyermek-előadásul *Robinson Crusoe*. A nézőtér csak úgy mosolygott a sok gyermekarczról — Ha ez a zsenge generáció felnő, megizmosodik, olyan hatalmas színpártoló közönsége lesz Nyiregyháznak, hogy a direktorok egyenesen törni fogják magokat az előttük eddig olyan rossz hangzású városunk színpadairt.

Este: a „Leszámolás”-t, Gécz István — ezen kritikától nem nagyon dédelgetett — népszínművet adták. Az előadás határo-ottan jó volt. A szereplőkkel egészséges falusi levegő ömlött a színpadra és napsugaras nyári delután verőfénye ragyogott a díszletek között. A nézők állandóan jó hangulatban voltak és elismerésben épenszeggel nem volt hiány. — A szereposztás erre az estére igazán sikerült volt. A két gyűlölődő öreg: Igaz György — *Krémer* —, Ember Mihály — *Németh* — élethű játéka szerencsés harmoniát képezett a kasznár uram — *Deák* — mókáival és az elbusult Marci — *Kömlei* — cselekedeteivel. *Radó Sándor*, mint Igaz András, nálunk először mutatta be erős drámai érzésre való flegmatikus játékát. *Tarnay Leona*, *Zoltán Ilonka* és *Nagy Mari* ügyes játékukért megérdemlik, hogy külön felemlíttessenek.

Hétfőn színen: A *fene leányok*. Szép közönséget gyűjtött össze Lukácsy Sándornak ez a színes, ügyes semmissége. Sokszor megtapsolták az öt feneleány fesztelen viselkedését és kedves nótázását. *Tarnay Leona*, *Fehér Laura*, *Zoltán Ilona*, *Sipos Gizella* és *Farkas Adél* egymást igyekeztek felülmúlni s hogy a közönség, különben sem savanyu hangulatát jobban megédesítsék: a harmadik felvonás alatt színes papírba burkolt cukorkákkal bombázták meg a nézőtér. *Kömley Gyula* Mokány Berci kosztümében az ismert dombszögi vad-magyar kacskaringós mondásaival állandó derültségben tartotta a közönséget; *Deák Péter* pedig, mint Csurgós Erazmus neveltetett meg mindenkit. *Krémer*, *Németh* és *Radó* jól viselték magokat, nemkülönben *Barna Lajos* úr, az ötdíjű esztendő művész, a ki meglepő otthonossággal mozgott a deszkákon és jó izlésétől magát eltántorítani nem hagyva, — szorosan szerepéhez tartván magát, a szépség versenydíjat bátran nyújtotta át a kijelölt „feneleány”-nak.

Kedden: „A kék szakállu herceg” előadására nagy közönség gyűlt össze. — Ez a 4 felvonásos operette hol fantasztikus, hol cirkuszba illő részleteivel tisztes kora dacára teljesen kielégítette a közönséget, ez első sorban a Szabó József érdeme, ki a cím-

szerep előnyeit ügyesen tüntette fel. *Kömley Gyula* igazi operettbeli király volt. *A Zoltán-nővérek*, *Tarnay Leona* és *Nagy Mari* ügyesek voltak.

Beszámolóink végén megszugguk kedves olvasóinknak, hogy Deák Péter legjobb színeze *Krémer Sándor* jutalomjátékául hétfőn a nagyhatású történelmi drámát „Bukov”-ot adatja társulatával.

GSARNOK.

Két élet.

— Elbeszélés. —

Írta: Cyprián.

(Folytatás.)

Félig családtag, félig szobalány, gyakori helyzet a nagylelkűnek látszó, de praktikus és önző nagynéniknél. Ismerkedésük egészen közönséges körülmények közt történt. A tisztí kasszinó estélyeire — elhalt kapitány-férje révén — az öreg asszony is kapott meghívót s az egyikre, — engedve ismerősei biztatásának — a szép Elza kedvéért maga is elment. A leány nyakig begombolt, egyszerű rózsaszín ruhában volt, de feltűnő szépsége, tartózkodó, félénk modora hamarosan központtá tette a fényes, egyenruhás, léha népség közt. Csáthy egy darabig távolról gyönyörködött rózsás arczában, égő, fekete szemében, azután inkább megszánya vergődését és mert észrevette, hogy nincs benne elég gyakorlat visszaverni a tolokodó, vakmerő bókokat, közel ment hozzá és melléje állt. Tisztársai tudták, mit jelent. Sikeres és legenda-szerűen nagy tömegű hódításai révén kiváló renoméje volt a könnyű-erű fiúk között, s egy pár kockázatos küzdelemből eleget tapasztaltak arra nézve, hogy újabb kudarcnak ne tegyék ki magukat. Így történt, hogy nem sok idő múlva magukra maradtak. A többi úgy jött és most is úgy gondol rá, mintha álom lett volna. A leány szeméből lassankint eltűnt a bánatos melankólia, mely úgy is bántó ellen-étben volt viruló, egészséges lényével és beszélgetésük közben a boldog sejtések rajongó pirja ült ki arczára. Érezte, hogy megtalálta a sokat keresett, — a könnyelmű kalandok hosszú sorában soha fel nem talált — igaz, mély, állhatatos szerelmet, mely hozzá- tapad, belenő a szívébe, hogy csak vele együtt lehessen onnan kilépni. Alig értette mi okozza a változást. A sokszor használt köznapó bók helyett valami más jött ajkára, valami más, mely lágyan, megindítóan hangzik és édes rezgésbe hozza idegét. Olykor meg elhallgatott, ügyetlenül és hosszasan, de a leány is hallgatott és hallgatásukban kimondhatatlan gyönyört talált. Reggel felé már tisztában volt magával is, a leánnyal is. Józan volt egészen és tudta, mit jelent az, amit mond.

— Elza, én meg fogom látogatni magukat. Ha sejtí miért, akkor boldogan fogok menni. Ha nem sejtí, akkor el fogom mondani. De csak magunkál. Akarja?

— Szeretném. De mielőtt maga mondana valamit, amit sejték, én fogok mondani olyat, amiről nem tud semmit. És ha azután is kimondja azt, amit akar, akkor...

— Akkor?

A leány tisztán, ösztönten nézett fel a hadnagy várakozó arczába és zokogva fejezte be:

— Akkor nagyon boldog leszek.

Csáthy titokban megcsókolta kezét és harmadnap türelmetlenül hallgatta végig a félénk, fájdalmas, itt-ott halk zokogással megszakított történetet. Mindent elmondott, gyerekkorának történetét, anyja s apja viszonyait, nehézküzdéseit és azt, hogy mint pusztult el belőle minden érzés azok iránt, kik elhibáztott életükért az ő győtrésében kerestek kárpótlást.

— Ez a történetem, — fejezte be szomorúan hangon — félig kitaszítva, félig befogadva élek. A kik ismernek, kitaszítanak a

körükből, a kik nem ismerik multomat, befogadnak. S én elek között abban a tudatban, hogy egy kőszíra vir új kőszíra a hideg világba. — Lássá, józan vagyok. Elmondtam önnek mindent, talán nem is illő dolgokat egy fiatal leány szájából, de azt akarom, — azt akarom.

Zavarba jött, elpirult és nem tudta bevégezni. Csáthy tudta, mit akar. Bámulta ezt az erős leket és élvezte. A történet úgy hatott rá, mint az emberektől felfújt, kicsinyes ostobaság. Miről lehet a leány? Semmiről. Nem volt ideje és nem is akart sokáig tőprengeni. Megfogta kezét és közel hajolva hozzá ajkával érintette a puha, fekete haját.

— Tudom, mit akar. Azt akarja, hogy aki szereti, hát az úgy szeresse, a mint van. Hogy úgy szeresse, mintha egyedül volna a világban, mintha nem lenne a multban sehol egy árnyék, sehol egy folt. Az az árnyék egy sem igazi, hanem csak az ember-k vetették oda. Az én szerelememnek meg mindig. Árnyékkal vagy anélkül, — mindegy.

A leány felsikoltott és azután hosszasan, csendesen zokogott mellén. Csáthy meg búszkén és megindultan nézett körül és érezte, hogy e pillanat legyőzhetetlen erőt önt lelkébe. Az erőre szüksége is volt. Az apja valami szöke hajú d-entri szép-éget szant neki s kedvelt számításáról nagyon nehezen akart lemondani. Anyja, a német báróné, ellenben bizonyos elégtétellel fogadta a Friedsberg nevet, melynek odaát, leánykorában elég jó hangzása volt. A két öreg harczában végre is övék lett a győzelem és győzelmük boldogsága közmondásos irigység tárgya lett a tisztí kasszinóban és egyebütt. Az ájtatos nagynéni nagyon kevés felügyeletet gyakorolt rájuk, sokszor maradtak magukban és a magány varázsa veszedelmes erővel olvadt össze szenvedélyes vérük lobbansásával. Egymásnak éltek és a hogyan rohant felettük az idő, nem gondoltak semmi gátra, mely hirtelen magasra torlódvá végkép elszakíthatná lelküket egymástól.

Már a leány lakásáig ért, mikor ez a gát, mint valami kísértő, sötét rém, felötölt agyában. A küszöbön megállt egy pillanatra s gondolkodott a módon, mely szíledebbé, enyhébb teszi az igazság hatását. Az előbbi hélváltásból Elza nem tud semmit. A remény, hogy minden jóra fordulhat, visszatartotta lelkében a küzködő gondokat. Visszarozdattól, hogy a tiszta, szerelmes homlokokon agga-ztó árnyéket lásson és felt a sötét szemtől, melybe liabavaló könnyeket fakaszthat a bizonytalan jövő. Most erővel szembe kell szállnia. Valami uton módon szembe kell szállnia, eltörpíteni, amitől borzad, elhalványítani, amitől már alig lát. Ugyan, — sejtelve nincs, ha olyanformán képzelte, hogy a leány lelkében sугarat fog találni. Benyitott a kis szobába és szinte elefedte, mit hozott magával. Elza az ablaknál himzett. Napsugár özönlötte körül fekete haját és kreolarezán édes pír tört keresztül a barna bőrön. A ajlónyitásra felugrott és Csáthy vállán érezte fejét. Megindultan simogatta kezét, és lassan mentek az ablak felé. A leány halk, vidám hangon csevegett.

— Mára boldog vagyok. A néni gyönyörű függönyöket vett nekem. — Nem, — nekünk és azt is mondta, hogy még megtelepést tartogt számunkra. — Ugyan mi lehet? Mondd, mi lehet?

Csáthy komoran rázta fejét.

— Nem tudom.

— Nem tudod? Nem baj. — Aztán a néni most olyan jó. — Megengedte, hogy együtt sétáljunk. Milyen jó lesz, — A Dunaparton ugy-e? Az emberek közt. — Valami bajod van?

Csáthy összeszorította ajkát és szerette volna, ha összeomlik felettük a mindenség. Ez a csicsergő, gondatlan gyermek, aki szerelme tesz csicsergővé és gondatlanak, aki csak most tudja, hogy van az életben rózsá, illat és napsugár és ezernyi ádzá, leleskedő ellenség, a kik irigykedve és vigyorogva ássák

ki l'buk alól a talajt. Elza már elhallgatott és aggódva figyelte vonásait. Csáthy megfogta kezét s egy darabig hallgatagon szorongatta ujjai közt. Azután halk, bátorító hangon kezdett a beszédhez.

— Erősen kell lenned Elzám. Rossz hirt kell mondanom. Olyan jött közbe, a mi próbára teszi erőnket. Mindent megtudtam.

— Minden ?

— Nem, — csak azt, amit szüleiről meséltél. Rám nézve semmi, hisz tudod, de anyám és apám előtt mély, áthidalhatatlan örvény, mely kettőnk közt tátong.

Elza nyitott szemekkel hámult maga elé. Majd eltakarta arcát és fájdalmas zokogás tört ki kebléből. A zokogásból szakgatott, alig érthető szavak hallatszottak:

— Nem tudod mit beszélsz. — Dezső, az lehetetlen, — Dezső. —

(Folytatása következik.)

Kirándulás a szomszédba.

Írta: Csongor József.

(Folytatás.)

— E zajos helyen senkinek sem jut eszébe, hogy a nagy zeneszérző fülében most édes melódiák zonganak. Így az ember a homlokán szinte a redőket keresi s mintha ajkáról e szemrehányt szavakat hallaná: „Képtelen vagyok e kábitó zajban dolgozni!”

Azután a Schönbrunn-strasse következik, mely az előbbi utcánál már minden tekintetben külvárosiasabb jellegű, csendesebb is, csunyább is. A lóvóat eközben a végállomáshoz ért, nagyot zökent és megállt. Bécs város környéke terül el a néző szemei előtt, a látóhatárt hegyek szegélyezik, ezen belül számos nyaraló, szóval egy világáros leg-sablonosabb környéke.

Béletem a császár nyaraló kapuján, s mentem előre, hogy kigyönyörködjem magamat a világ egyik legszebb kertjében, melyhez szépségre nézve Európában csak a versaillesi park fogható.

Egy félóra alatt meggyőződtem, hogy sok pénz és türelemmel a kertészetet is lehet művészeté keltetni. Az ezer színben pompázó s szimmetrikusan beosztott csoportok, a mértani szabályossággal lapolra vagdosott fasorok, a gömbölyűre nyírt tuják, a kúp-alakra nyírt tamariszok, mind-mind mesés szépséget kölcsönöznek ennek a kertnek.

Olyan furesán vette ki magát e tündérkertben egy közbaka egyszerű kéklő uniformisa. Mintegy természetnek tartotta volna, ha fehér parókás, fekete harisnyás, csattos cipős, kevely fejhordozású alakok járkáltak volna körülöttem. A bakától megkérdeztem, melyik út vezet az állatkert felé.

Ungharisch! — mondta mogorván, — erősen magyaros kiejtéssel. Megmutatta az irányt s elmondta, hogy Békés-Csabára való, két teljes éve eszi már a német kenyerét, hanem a szava édes keveset fog rajta, de meg osztán ő benne sincs valami nagy hajlandóság. Mindezt azonban csak hosszas fagatódzás után voltam képes belőle kivenni, minden kérdéseimre komolyan és megfontolva felelt. Volt benne jó adag magyar ember típusból.

— Aztán vágyódik-e már haza ?

Hosszan nézett a földre szótalan komolysággal mintha gyöngeségnek tartotta volna kibőki a legermeszebb feleletet. Vagy talán a katonaelet már egészen elfájtotta a szívét, ki tudja? Végre nagysokára kinyögte, hogy igen. — Aztán elváltam e közöshadseregbeli sphynxtól, nem akartam benne még jobban fölkelteni az alvó-oroszlánt.

A park tekintélyes részét az állatkert foglalja el; ha a császári család nem időzik a kastélyban a nagy érdemű közönségnek ide is meg van engedve a bemenetel. A publikum nagy részét facézr kereskedőségek, gyermekeket sétáltató bonnek, kiborotvált ar-

czu öreg urak, tartalékos zsebmetszők, ki-nyalt demimondók és fénytelen szemű, sápadt tüdőbajosok képezik. A ketreczek fölé természetesen ki van írva, hogy az állatokat ingerelni és etetni szigorúan tilos de még természetesebben a közönség soraiból mindig kiválik egy csomó professzionárus etető, s mihamar derűs alaphangu jelenetek fejlődnek ki.

Az amatőr etető tehetségéhez képest különféle mutatóványokat végeztek a szegény állatokkal. Van aki csak az orruk kidugására képes, más egy fokkal ügyesebb volt és három szelet szalámit két lábra állította a pumát, egy harmadik néhány füge fejében a barna medvét valósággal megtánczoltatta. A közönség egész jól mulat, míg végre e valóságos cirksuzi jelenetek valamelyik örvet véget, dühös káromkodással. A tömeg elszéled, hogy a legközelebbi rácszatnál gyűljön össze és a szcena folytatódik tovább mintha az ímént mi sem történt volna.

A hivatalos etetésnek is akad elég nézője; mikor az oroszlánt etették, a ketrecz előtt a helyért valóságos dulakodás folyt, más látványosság helyén a bécsi ilyen is kap, s a legjóvilásabb heczetet csinálja belőle magának.

Az oroszlánok levegőt reszketető hatalmas bődüléssel kaptak az eléjük dobott véres husdarabokon, s mormogással láttak az evéshez, miközben féltékeny pillantásokat vetettek egymásra és a ketrecz előtt lármázó tömegre.

Különb a koszt ellen aligha lehet kifogásuk, némely darabból egy munkás család néhány napig pompásan megélhetne. A császári koszt — még ha vadállatok kapják is — bőséges.

Legnagyobb élnkség természetesen a papagályok és a majmok kastélya körül uralkodik, az idehozott gyermekereg azonban még sokkal érdekesebb képet nyújt; a fiatal nemzedék valóságos extázisban van, látva a majmok kókusz-póknaszait és élénk ugrándozásait. Egy kis flu kigyúlt arccal és örömtől ragyogó szemekkel kérte a papáját engedje be a majmok közé. Ő úgy szeretne velük játszani. S mily elkeseredetten bögött a kis bohó, amikor megmagyarázták neki, hogy milyen borzasztó akadályokba ütközik ennek a tervnek a keresztül ítele. Végre nagynehezen kalácsal czukorral lecsilapították, mikor aztlan elment úgy bosszulta meg magát a majmokon, hogy szamirfüleket mutatott nekik.

Az állat és gyermekvilágot eszerbenhagyva a „Gloriette” felé igyekeztem. E mesterségesen összebordított és virágágyakkal pazarul díszített dombról egész Bécsét látni, e madár-tilvati kép valami elragadó látvány. Csakis ily módon alkothat magának az ember fogalmat e világáros óriási kiterjedtségéről. A beláthatatlan messzire elnyúló épület és toronytömeget a Duna szeszélyes girbe-gurba kanyargásai osztják több részre. Amott a távolban bizonyára egy gyorsvonat halad, innen nézve játékszernek látszik, s oly lassan cszammog mint a hernyó.

Közeledvén a naplemente, a forróság már engedett valamit, de azért jól esett, hogy a szellő néhány áramlata e helyet is meglátogatta, kellemes hűsítő gyanánt szolgálva az izzadó arczok és homlokoknak.

A Gloriette aljában imitált római dolgok vannak, egy nagy diadalkapu, s több ilves természetesen az eltört hamvveder sem hiányzik.

Megpihenni a kuthoz, a tulajdonképeni „Schön-Brunn”-hoz mentem, kristálytiszta vízből két nagy pohárral hajtottam föl, de nem hiszem, hogy ital valamikor ilyen pompásan izlett volna.

Hanem a nap már igen élénk piros színben becsátotta a fák lombzatán keresztül sugarait, amit én hazamemre intő jelnek tekintettem. Megnéztem még Ferencnek Mária Terézia férjének lovasszobrát, s ezzel bucsut mondtam a császári paradicsomnak.

Másnap reggel folytattam csatangolósomat Bécs városának aszfaltján. Három dolgot nem fírad ki az ember karja: az evésben, a pénzzámlálásban és az ölelésben, a láb pedig akkor nem, amikor érdekes látványokról van szó. Osszevissza jártam a belvárost, melynek minden legkissebb porczikája Bécs, a többi városrészt valamennyiének van bizonyos külvárosias jellege, a Lipótváro-rost például csak a keskeny Duna választja el mindössze a centrumtól, a „Stadt”-tól, s a „Grosse Schiffgasse”-ja egész a Dunába torkol ugyan, azért ebben az utcében a lakók olyan bizalmas zajongó csoportokat képeznek, mint valami falu benszülőttei. Az idegenek, aki ezt először látja, a magas házsorokkal és a magas házsorokkal és a gázvilágítással ellentétben e kedélyes, való-szágal családias jellegű összefüvetel szerföltött szokatlan.

(Folyt. köv.)

Piaczi árak.

— Január 13. —

Buza	11.50	11.85.
Rozs	7.70	7.95.
Árpa	5.70	6.—.
Zab	6.20	6.30.
Tengeri	4.85	4.90.

Közönség köréből. *)

Majdnem föld alá bujtam szegyenletemben, midőn ma délután Dr. Gara collegámtól megtudtam azt, hogy Schlichter Gyula honvédszázados barátom a „Nyiregyháza” czinű lapban súlyos betegségéből történt javulását Dr. Zinnernek, Dr. Garának, és nekem tulajdonítja.

Ha tudomásom birtam volna Schlichter Gyula barátomnak szándékáról, biztosan utját állottam volna annak, mert az efele — kétségtelenül hálás szívből fakadó — elösmérések, a kezelő orvosokat a reclam bünével szennyezik be. Ha tudtam volna ezt, nem kellene most tiltakoznom.

Az orvosi állás tisztessége nem tűrhet az ilyen megköszönéseket; ha pedig elfogadják a tömjént, fogadjuk el az assa foiedat is, t. i. hogy hozassék köztudomásra az is, hogy hányan haltak el legjobb törekvésünknek daczára.

Ne henczegjünk; hanem ösmerjük el, hogy bár az orvosi ösmeretek jelen állásban sok betegséggel csaknem teljes biztonsággal állunk szemben; a legtöbb esetben nem az orvos, de a szervezett ellen-állási képessége a győztes.

Mandel Mórral, Garayval, és más szélhámós doktorokkal én a magam részéről egy hajbőn evezni nem akarok.

Az ilyen nyilvános köszönetek legalkalmasabbak a tisztességes orvosok tekintélyének lerombolására.

Nyiregyháza, 1898. január 8-án.

Dr. Jósá Andrés.

*) Az e rovat alatt közölttekért a felelőssé a beküldőt illeti. Szerk.

Eladó nád.
Tizenhatezer
kéve jó minősé-
gű nád kapható
Groák Lajosnál
Bujon. (8-5)

